

Kultur- og likestillingsdepartementet
Postboks 8030 Dep,
0030 Oslo

Deres e-postadresse: postmottak@kud.dep.no
Deres referanse: 22/2251

Dato: 04.08.2022
Vår referanse: Pål Lomeland

Høringsinnspill om forslag til ny forskrift om pengespill og forslag til endringer i enkelte andre forskrifter

Norsk Lokalradioforbund (NLR) viser til høringsbrev fra Kulturdepartementet datert 3. mai 2022 med høringsfrist 5. august 2022.

NLR vil i det følgende spesielt kommentere de deler av høringen som omhandler bingo i radio- og TV. Som lokalradiobransjens interesseorganisasjon mener vi å stå i en spesiell stilling som høringsinstans for de forhold som vedrører bingospill på radio.

Oppsummering

Våre kommentarer til de konkrete foreslåtte endringene er listet i kortform her, før vi redegjør mer utfyllende for disse i det videre.

- NLR støtter på prinsipielt grunnlag skjerpede krav til ansvarlighet for tilbydere av radiobingo og andre aktører i pengespillmarkedet.
- Lokalradioene må få rikelig tid til å utvikle og implementere driftstekniske løsninger som ivaretar ansvarlighetstiltakene som skissert i forskriften.
- NLR støtter departementets ønske om å stoppe fremvekst av storskala radiobingo med store dekningsområder og mener at aktører som sender i riksdekkende kringkastingsnett ikke bør få godkjenning for å tilby pengespill eller tillatelse til å avholde bingo i radio- og TV. Det vil kunne utgjøre en trussel mot hovedinntektskilden til et større antall lokalradiostasjoner over hele landet og vil kunne bidra til å slå beina under radioer som fyller viktige roller i lokalsamfunnene.
- For å bevare den lokale dimensjonen, bør tillatelse til å avholde bingo i radio- og TV forbeholdes lokalradioer med konsesjon for sendinger på FM og/eller DAB i lokalradioblokken og lokal-tv med konsesjon i det digitale bakkenettet for fjernsyn.
- Tilbydere av bingo i radio- og TV, må som øvrige bingotilbydere utstyres med tillatelsesperiode som gjelder for to kalenderår.

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

- Med bakgrunn i utfordringer, spesielt knyttet til fremveksten av seminasjonale/regionale lokalradiobingoer og konsekvensene dette kan ha for våre medlemmer både på kortere og lang sikt, støtter NLR at det innføres en omsetningsgrense for bingo i radio- og TV. Vi mener at grensen på fem millioner er for lav og foreslår at denne økes til syv millioner.
- Det bør presiseres i kapittel 12, unntak fra registreringsplikten for salg av fysiske bingohefter eller hefter som kjøpes på nett og som blir skrevet ut i papir som vanlig papirblokk.

Innledning

Helt siden radiobingo ble innført i Norge i 1986 for å sikre lokalradioene finansielt grunnlag for drift, har bingo vært en vesentlig del av omsetningen for mange lokalradiostasjoner. Dette gjelder spesielt i områder utenfor de største byene hvor radiobingo på mange måter utgjør eksistensgrunnlaget for en anselig mengde lokalradioer. Fra 2020 har inntekter fra radiobingo overtatt som lokalradiobransjens største og viktigste inntektskilde. Ifølge Lotteritilsynet ble det i 2021 utstedt 75 tillatelser for å avvikle bingo i radio- og TV. Disse omsatte samlet for 96,6 millioner kroner. Det gir en gjennomsnittlig bingoinntekt på 1,28 millioner kroner per tillatelse.

Ifølge Medietilsynets seneste medieøkonomirapport, publisert 27. november 2020, er det lokalkringkasterne som finansierer driften gjennom bingospill, som har de klart mest stabile inntektene over tid. Få svingninger i inntektene gir stabile rammevilkår og stabil drift konkluderer tilsynet med. Rapporten viser videre at bingoradio har størst utbredelse utenfor de store byene og konkluderer med at bingoinntekter i løpet av det siste året har blitt en viktigere inntektskilde for et betydelig antall lokalradioer.

Hvorfor er radiobingo viktig for lokalradioene?

I fravær av gode og treffsikre mediestøtteordninger og brukerinntekter utgjør inntekter fra radiobingo den viktigste inntektskilden for et stort antall lokalradiostasjoner og for flere av aktørene er dette den eneste inntekt av betydning. Enkelte bingovirksomheter har også omsetning fra salg av reklame, men for disse er bingoen en stabil og alternativ inntektskilde, i tider der de kommersielle inntektene svinger. Radiobingo er og vil være en viktig kilde til inntekt for nisjeradioer i storbyene, som har myndighetspålagte begrensninger for kommersielle inntekter.

Koronapandemien synliggjorde hvor viktig og avgjørende bingoinntekten er for vår bransje. I større grad enn hos andre medier måtte lokalradio under pandemien nedskalere driften til et minimum, hovedsakelig gjennom permitteringer og andre kostnadsbesparende tiltak. Lokalradioene som klarte seg best gjennom denne vanskelige perioden, var aktørene som hadde bingo som eneste eller alternativ inntektskilde. Årsaken er at bingoomsetningen, tross de rådende samfunnsforhold, viste en stabil eller stigende trend.

Hvor går inntektene?

Overskuddet fra radiobingo blir kanalisert inn i radiodriften, slik forskriften tilsier. I mange tilfeller blir inntektene benyttet til å styrke det lokale redaksjonelle produktet ved at lokalradioene investerer mer i redaksjon og programtilbud og på den måten gjør at radioen blir enda viktigere i den lokalt forankrede og brede samfunnsdebatten. Ved siden av dette ser vi at bingoinntektene er et viktig bidrag for å hjelpe lokalradioene å dekke kostnader knyttet til investeringer i og overgang

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

til digitale radioteknologier. Digitaliseringen av lokalradio er en kostnadskrevende overgang som blant annet fører til høyere distribusjonskostnader og økte musikkvederlag.

NLRs kommentarer og betraktninger til høringsnotatet

Som NLR har påpekt, utgjør inntekter fra bingo er en vesentlig andel av omsetningen for mer en halvparten av aktørene lokalradiobransjen og utgjør selve eksistensgrunnlaget for mange av disse stasjonene. Nye rammer for bingovirksomheten oppfattes derfor av spesielt viktig betydning bransjen. På overordnet nivå, er NLR svært tilfreds med at myndighetene gjennom høringsnotatet foreslår å videreføre adgangen for lokalradio- og lokalfjernsynsstasjoner til å kunne tilby bingo. Mediebransjen er i rask endring. Internasjonale aktører som Facebook og Google tar stadig større markedsandeler i lokale annonsemarkeder, og truer både lokale og nasjonale aktører. Vi opplever at departementet med sin anbefaling, legger til rette for fortsatt mediemangfold på radio, lokal nyhetsproduksjon, at lokalradioene blir økonomisk drivverdige, samt sikrer at lokalradioene overlever i konkurransen med både lokale aktører, nasjonale radiokanaler og andre internasjonale medieaktører.

NLR har gjennom dialog med Lotteritilsynet og departementet deltatt aktivt med innspill i forberedelsene til ny pengespillforskrift og det er gledelig å kunne konstatere at myndighetene på noen områder har vært lyttende til anbefalinger fra bransjen. Det er likevel flere momenter i forslaget til ny pengespillforskrift som NLR opplever som problematiske. Våre innspill, argumentasjon og forslag til justeringer listes her kronologisk.

Kapittel 2 - Tiltak for å sikre trygge pengespill

§ 4 - KRAV TIL REGISTRERINGEN AV SPILLERNE OG SPILLINGEN

I forslag til ny pengespillforskrift skjerpes kravet til ansvarlighet for flere av aktørene i pengespillmarkedet, og tydeliggjør slik formålet i pengespilloven om å forebygge spilleproblemer og andre negative konsekvenser av pengespill. Det sentrale grepet som foreslås er kravet om at alt elektronisk bingospill på bingo skal foregå fra en registrert spillerkonto med en unik bruker knyttet til hver konto hos den enkelte pengespilltilbyder. For tilbydere av radiobingo er dette et nytt krav. Selv om radiobingo i liten grad er forbundet med problematisk spilleatferd, støtter NLR på prinsipielt grunnlag innføring av registrert spill, da dette er et godt grunnlag for et styrket ansvarlighetsregime.

NLR vil ellers påpeke at vi representerer små virksomheter som trenger lengre tid på å omstille seg til et nytt regelverk. Vi vurderer at det vil være både administrativt og økonomisk krevende for lokalradioene å implementere driftstekniske løsninger som ivaretar ansvarlighetstiltakene som skissert i forskriften, herunder mulighet for utestengelse og system for registrering av spillere. Lokalradioene vil etter vårt skjønn ikke være i stand til å ha klare slike tekniske løsninger, når forskriften trer i kraft 1. januar 2023. Det må derfor være mulig å dispensere fra forskriftens §4 i en overgangsperiode.

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

Kapittel 7 - Generelle regler for pengespill som kan tilbys av andre enn enerettstilbyderne

§ 41 - FORHÅNDSGODKJENNING AV KRINGKASTERE

Departementets forslag:

Kringkastere skal ha konsesjon etter kringkastingstloven til å tilby lokalradio eller lokalfjernsyn for å bli forhåndsgodkjent. Konsesjonen skal være tatt i bruk og kringkasteren må dokumentere gjennom årsmelding eller på annen måte at radio- eller fjernsynsstasjonen har hatt aktivitet de siste seks månedene.

Gjelder konsesjonen et riksdekkende nett, kan kringkasteren godkjennes for de radio- eller fjernsynsstasjonene som hovedsakelig tilbyr innhold rettet mot et lokalt publikum eller kringkaster innenfor et geografisk avgrenset område.

NLRs innsigelser og merknader til forslaget:

Da radiobingo ble innført i Norge på midten av 80-tallet, var intensjonen å sikre de minste lokalradioene en økonomisk plattform for bærekraftig drift. Rent praktisk ble den eksisterende forskrift om bingo utvidet med et tredje kapittel spesielt for bingo i lokalkringkasting (radio og TV). Bingo har siden spilt en helt avgjørende rolle for å bevare tilstedeværelsen av lokale radiostasjoner rundt om i Norge og for å utvikle de lokale redaksjonelle produktene. For å ivareta det stedlige perspektivet, har det gjennom alle år vært et ufravikelig vilkår at virksomheter som kan få tillatelse må ha konsesjon fra myndighetene for drift av lokalradio eller lokal-TV.

NLR har med bekymring sett en utvikling med utbredelse av seminasjonal radiobingo, der inntektsveksten har vært formidabel og i flere tilfeller utgjør en trussel og konkurrent for tradisjonell radiobingo, etter hvert som den eskalerer og etablerer seg i stadig nye områder. NLR oppfatter at denne type seminasjonal radiobingo i stor grad utfordrer og dels bryter med de opprinnelige motivene for å tillate bingospill i radio- og TV. Vi har allerede sett effekter av at denne typen bingo bidrar til omsetningsfall for tradisjonell radiobingo i områder hvor disse konkurrerer. Mindre radiostasjoner har ofte begrenset økonomi og lav bemanning og vil gjerne gå skadelidende ut av en slik konflikt, fordi man mangler ressurser til å konkurrere på eksempelvis markedsføring og premiestørrelser.

NLR støtter derfor departementets ønske om å stoppe fremvekst av storskala radiobingo med store dekningsområder, men vil påpeke det vi oppfatter som en tydelig inkonsekvens ved at man samtidig foreslår at aktører som sender i riksdekkende kringkastingnett kan avholde bingo. Som NLR synliggjør i det videre, vurderer vi at det verken er grunnlag for å skulle tillate bingospill i en riksblokk eller vurdere aktører som sender der som lokale kringkastere.

Om konsesjoner og dekning i riksdekkende kringkastingnett

Radiostasjoner som sender i det riksdekkende DAB-nettet, enten det gjelder Riksblokk 1, Riksblokk 2 eller Riksblokk 3 (Ikke tildelt) må alle ha innholdskonsesjon fra myndighetene for å kunne utøve sin programvirksomhet. Denne konsesjonen har et definert nedslagsfelt som gjelder hele fastlands-Norge, foruten Svalbard. Da konsesjonene tilligger radiostasjonens driftsselskap, vil virksomhetens lotterigodkjenning med tilhørende bingotillatelse, derfor i prinsippet ha en landsomfattende gyldighet.

Riksblokk 1 som driftes av Telenor, med Bauer Media og P4-gruppen som leietakere, er ferdig utbygd og dekker om lag 90 prosent av Norges befolkning. Riksblokk 2 er under utbygging og bygges med fem store regionblokker som innen 2024 skal passere 80 prosent befolkningsdekning. Ifølge utbygger startet en storstilt utbygging av Riksblokk 2 for region Østlandet i 2022, som gjennom seks høyeffektsendere vil få en samlet lytterpotensial på mer enn 2,8 millioner. De øvrige regionene som planlegges er Vestlandet, Trøndelag, Sørlandet og Nord-Norge. Det er altså liten tvil om at Riksblokk 2 planlegges som en nasjonal DAB-ressurs som skal konkurrere med lokalradioene regionalt og Riksblokk 1 nasjonalt. Det er ikke naturlig at virksomheter som definerer seg som lokalradio skal sende i en riksblokk. Til det er konsesjonsområdene kunstig store. NLR vil overfor departementet påpeke at aktører som sender i en region, på grunn av DAB-teknologiens innretning, må sende i hele regionen. Det er ikke mulig å sone signaler til utvalgte sendere. Vi vil her også nevne at det fremdeles er mye ledig plass i lokalradioblokkene over hele landet, slik at det finnes tilbud til aktører som ønsker å etablere lokale radiotilbud.

Departementet tar til orde for at man ønsker å sikre den lokale dimensjonen gjennom å presisere hva som kan regnes som «lokalradio eller lokalfjernsyn». NLR vil gjøre departementet oppmerksom på at man ved å tillate bingo for virksomheter som sender i riksdekkende nett, samtidig gir klarsignal for aktører som besitter svært store nedslagsfelt. Som eksempel vil region Østlandet i Riksblokk 2 alene få en dekningsgrad som tilsvarer nesten halvparten av befolkningen i landet. Regionen griper direkte inn i en rekke mindre lokale konsesjonsområder på FM og DAB, og vil kunne utgjøre en trussel mot hovedinntektskilden til et større antall lokalradiostasjoner over hele Østlandet. Det vil kunne bidra til å slå beina under radioer som fyller viktige roller i lokalsamfunnene.

Definisjonen av lokalradio

Departementet vurderer at pengespillregelverket bør speile reglene på mediefeltet når det gjelder hva som ligger i begrepene «lokalradio» og «lokaljernsyn». Det henvises til kringkastingens definisjon på lokalkringkasting. I paragraf 1-1, punkt b, heter det at «lokalkringkasting er kringkasting innenfor geografisk avgrensede områder». Videre vises det til at forskrift om tilskudd til lokale lyd- og bildemedier opererer med en innholdsmessig avgrensning, da det er et vilkår for å motta tilskudd at kringkasteren «hovedsakelig tilbyr innhold rettet mot et lokalt publikum».

NLR vil anføre at kringkastingens definisjon av lokalkringkasting fikk sin nåværende formulering i 2012, men ble inntatt i loven med tilnærmet samme innhold allerede i 1992:

«Med lokalkringkasting menes utsending av tale, musikk, bilder og liknende med radiobølger eller over tråd, ment til å mottas direkte av allmennheten innenfor geografisk avgrensede områder».

Selv om radiolandskapet har endret seg siden den gang, blant annet med innføringen av DAB, er definisjonen fremdeles dekkende for virksomheten lokalradioene driver. Til tross for at områdene med DAB har økt noe i omfang, er faktum at alle lokalradiokonsesjonærer på FM og/eller DAB fremdeles sender i mindre geografisk oppdelte områder, i hovedsak definert av etablerte fylkes- og kommunegrenser. Størrelsen på områdene er nedfelt i de tekniske sendetillatelsene som utstedes av Nkom.

Med henvisning til forskrift om tilskudd til lokale lyd- og bildemedier paragraf § 2 første ledd bokstav b, hevder departementet at lokalradiokonsesjonærer er underlagt en innholdsmessig avgrensning for å kunne søke tilskudd. Det er ikke riktig. Dette kravet bare gjelder registrerte

kringkastere som ikke er konsesjonspliktige etter kringkastingslovens §2-1 første ledd. Eksempel på slike virksomheter kan være radioer som bare distribuerer sendinger over nett og som således ikke har definert dekningsområde.

På oppdrag fra Kulturdepartementet gjennomførte Medietilsynet i 2021 en evaluering av de direkte mediestøtteordningene. Om lokalradiokonsesjonærers adgang til å søke tilskudd fra ordningen for lokale lyd- og bildemedier skriver tilsynet:

«Medietilsynet vurderer at målgruppen «lokalkringkastingskonsesjonærer» etter forskriften § 2. første ledd bokstav a) er entydig, ettersom det er enkelt konstaterbart hvilke aktører som har en lokalradiokonsesjon. En konsesjonær for lokalradio har tillatelse til å kringkaste innenfor et definert og geografisk avgrenset område, enten i Lokalradioblokka på DAB eller i et konsesjonsområde på FM.»¹

Med dette stadfester også Medietilsynet definisjonen av «lokalradio» og hvilke radioer som sorterer under begrepet. Om departementet i pengespillregelverket har til hensikt å følge innarbeidet begrepsoppfatning på mediefeltet, mener NLR at tilsynets definisjon av «lokalradio» må vektlegges verdi og legges til grunn.

Håndhevelse av forskrift og tolkning av vilkår

For å tilpasse unntak for aktører som sender i riksdekkende nett, foreslår departementet å innføre kriterier som må oppfylles før godkjenning som lotteriverdig organisasjon kan utstedes.

Virksomheten må oppfylle ett av to alternative vilkår:

- a) at stasjonen hovedsakelig tilbyr innhold rettet mot et lokalt publikum, og/eller
- b) at stasjonen driver kringkasting innenfor et geografisk avgrenset område

NLR oppfatter ikke at departementets forslag til vilkår oppfyller forskriftskravene om objektive tildelingskriterier. For å unngå tvilstilfeller, mulighet for omgåelse av regelverk og for å ivareta generelle prinsipper om konkurranse, likebehandling, forutberegnelighet, etterprøvnbarhet og forholdsmessighet, må vilkårskrav etter vår mening være forankret i objektivt konstaterbare forhold.

NLR vurderer at dette ikke er tilfelle, slik vilkårene nå er utformet. Hva ligger i eksempelvis i den ikke definerbare størrelsen, «hovedsakelig», eller hva faller inn under begrepet «innhold»? Hva defineres som et «lokalt publikum» og hvordan skal oppfyllelse av kriterier dokumenteres?

Etter vår mening er det svært uheldig at det legges opp til at avgjørelser om lotterigodkjenning og tilhørende bingotillatelse skal begrunnes i skjønnsbaserte vurderinger. Dette gjør det også krevende for forvaltningen å drive tilfredsstillende tilsyns- og søknadsbehandling.

NLR stiller seg tvilende til om tilsynsmyndigheten har kompetanse på eller kapasitet til den arbeidsbyrden som kreves for å ettergå og vurdere dokumentasjon i innkomne søknader, slik regelverket er foreslått innrettet. Siden riksblokkene ikke har predefinerte grenser, vil det vil dessuten være helt nødvendig for myndighetene å etablere samarbeid med en uavhengig tredjepart som kan produsere dekningsimuleringer for å stadfeste faktisk befolkningsdekning, for driftssatte sendepunkter, etter hvert som riksblokken bygges ut.

¹ https://www.medietilsynet.no/globalassets/publikasjoner/utredninger-pa-oppdrag-fra-andre/mediestotterapporten/211206_mediestotte_utredning_endelig.pdf (side 275)

Med dette som bakgrunn foreslår NLR at Medietilsynets definisjon av lokalradio legges til grunn og at § 41 om forhåndsgodkjenning av kringkastere endres for å imøtekomme dette.

NLRs forslag til ny §41:

Kringkastere skal ha konsesjon etter kringkastingsloven til å tilby lokalradio eller lokalfjernsyn for å bli forhåndsgodkjent. En lokalradio har tillatelse til å kringkaste innenfor et definert og geografisk avgrenset område, enten i Lokalradioblokka på DAB og/eller i et konsesjonsområde på FM. En lokal-tv har tillatelse til å kringkaste i det digitale bakkenettet for fjernsyn.

Konsesjonen skal være tatt i bruk og kringkasteren må dokumentere gjennom årsmelding eller på annen måte at radio- eller fjernsynsstasjonen har hatt aktivitet de siste seks månedene.

Kapittel 11: Særlige regler om bingo

Gjeldende bingoforskrift har en egen paragraf som sier at reglene i kapitlene som ikke spesielt omhandler radio/TV-bingo, gjelder så langt de passer. NLR tolker ny samleforskrift dithen at reglene i kapittel 11 også gjelder for radiobingo som utgangspunkt (så langt de passer), men blir erstattet der det er gitt særlige regler for radio/tv-bingo etter kapittel 12. Dette gjelder så langt vi kan se paragrafene som omhandler «krav til overskudd» og «rapportering». Dersom vår tolkning er korrekt, mener NLR at departementet bør presiserer dette, slik man har gjort i paragraf 22 i gjeldende forskrift.

Kapittel 12: Særlige regler for bingo i lokalradio og lokalfjernsyn

NLR er svært tilfreds med at departementet i ny forskrift på flere områder foreslår å forenkle regelverket for radio- og TV bingo, enten ved å tilpasse regelverk til gjeldende praksis eller gjennom å fjerne bestemmelser som ikke lenger har relevans eller som av andre årsaker ikke anses som hensiktsmessige å regulere.

§ 71 - TILLATELSE TIL Å TILBY BINGO I LOKALRADIO OG LOKALFJERNSYN

Departementets forslag til § 71, første og annet ledd:

En kringkaster som er godkjent etter § 41 kan få tillatelse til å tilby bingo i lokalradio eller lokalfjernsyn til inntekt for drift av den stasjonen tillatelsen gjelder.

For å få tillatelse etter første ledd er det et vilkår at stasjonen hovedsakelig tilbyr innhold rettet mot et lokalt publikum eller driver kringkasting innenfor et geografisk avgrenset område.

NLRs innsigelser og merknader til forslaget:

NLR er helt klare på at det vil ha vidtrekkende konsekvenser om man tillater at det avvikles radiobingo i riksdekkende radionett. Vi har tidligere i høringsinnspillet tydelig redegjort for våre argumenter rundt dette. I sammenheng med vårt forslag til endring av § 41, mener vi at § 71, annet ledd, må fjernes i sin helhet, ettersom det gjennom formuleringen og definisjonen vi ønsker lagt til grunn, er enkelt konstaterbart hvilke aktører som innehar en lokalradiokonsesjon.

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

Departementets forslag til § 71, tredje ledd første punktum:

Kringkasteren kan få én tillatelse per lokalradio- eller lokalfjernsynsstasjon til å tilby hovedspill, med en varighet på ett år.

NLRs innsigelser og merknader til forslaget:

Tilbydere av bingo i radio- og TV har siden bingoregelverket ble justert med virkning fra 2019, kunnet tildeles bingotillatelser med en lengde på to år. Dette fremkommer i gjeldende bingoforskrifts § 2, andre ledd. NLR kan ikke se at det fremlegges noen vektige argumenter for å gå tilbake til ettårige tillatelser, kun for bingo i radio- og TV, mens det i kapittel 11, § 59, fjerde ledd, foreslås tillatelsesperiode for ordinær bingo på to kalenderår. NLR kan ikke se noen legitime grunner for hvorfor det legges opp til en differensiering mellom bingoaktører på dette området og ber derfor departementet i forskriften legge til rette for å fortsette dagens praksis med toårige tillatelsesperioder, også for tilbydere av bingo i radio- og TV.

Departementets forslag til § 71, tredje ledd andre punktum:

Maksimal omsetning per tillatelse er fem millioner kroner per år.

NLRs innsigelser og merknader til forslaget:

Grunnlaget for å etablere omsetningsgrenser for pengespill som tilbys i lokalradio eller lokalfjernsyn er at omfanget av spillet har økt betraktelig, og spesielt under pandemien. Det har også skjedd en uønsket utbredelse av radiobingo som har eskalert og etablert seg i større områder enn tidligere. Departementet viser til at pengespillene som tilbys av andre enn enerettstilbyderne kan tilbys i begrenset omfang og skal ha lav omsetning. Departementet mener det derfor ikke ønskelig at det skjer en ytterligere vekst, og foreslår derfor en omsetningsgrense på 5 millioner kroner per år. Departementet vurderer at en omsetningsgrense på fem millioner kroner vil ha liten praktisk betydning for de aller fleste lokalkringkastere og at viser til at kun tre av rundt 60 stasjoner har en bruttoomsetning over den foreslåtte grensen.

Som interesseorganisasjon for lokalradiobransjen vil vi på generelt grunnlag påpeke en skepsis til strengere vilkår og betingelser på bingofeltet og er på prinsipielt grunnlag motstander av alle former for begrensninger som detaljregulerer lokalradioenes muligheter til å skaffe seg økonomisk bærekraft. Vi ser likevel noen fremtidige utfordringer, spesielt knyttet til fremveksten av seminasjonale/regionale lokalradiobingoer og konsekvensene dette kan ha for våre medlemmer både på kortere og lang sikt. Derfor vil NLR støtte at det innføres en omsetningsgrense, slik departementet foreslår. Vi mener dog at grensen på fem millioner er for lav og er uenige både i departementets konsekvensbeskrivelse av forslaget og deres vurderinger av økonomien for radiobingo generelt sett.

NLR mener at det blir feil å bruke bingoomsetningen under pandemien som referansepunkt for omfang og utbredelse av radio- og TV bingo. Årsaken er at nettopp bingo i denne spesielle perioden, har fungert som en type adspredelse og underholdning som til tross for at landet har vært helt eller delvis nedstengt, har kunnet gjennomføres i trygge rammer. Etter at samfunnssituasjonen endret seg og landet gikk tilbake til en normaltilstand, har også bingoomsetningen blitt kraftig redusert. En undersøkelse gjennomført av NLR i juni 2022, viser at inntektene fra radiobingo for årets fem første måneder er redusert med 29 prosent sammenlignet med samme periode i fjor. Det betyr at den samlede bingoomsetningen allerede er nede på samme nivåer som før pandemien, og gir dermed helt andre forutsetninger, enn om man legger fjorårets tall til grunn for økonomiske vurderinger.

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

Som departementet presiserer, så vil en omsetningsgrense på fem millioner kroner bare berøre et fåtall aktører. Utfordringen er at dette rammer noen av landets mest populære lokalradiostasjoner, som gjerne regnes som bransjens flaggskip, og som er veldrevne institusjoner og viktige brikker i sine lokale nedslagsfelt. Disse radioene har bingo som viktigste inntektskilde og står for en vesentlig og allsidig produksjon, egenfabrikkerte nyheter og annet redaksjonelt innhold av lokal karakter. De når mange som ikke leser aviser, og utgjør viktige stemmer i sine lokalsamfunn. Slike medier som har ressurser til å følge opp saker lokalt har stor betydning for et levende lokaldemokrati. En reduksjon i inntektene hos disse aktørene vil utelukkende føre til nedbemanning i redaksjonelle stillinger og videre et dårligere redaksjonelt tilbud til publikum. Dette er en svært uheldig konsekvens, sett i forhold til uttrykte mediepolitiske mål om å sikre ytringsfriheten og valgfriheten blant mediebrukere, ønsket om å styrke lokalsamfunn og nærdemokrati, stimulere uavhengige produksjonsmiljøer og bidra til økt mediebevissthet generelt.

Lokalradiobransjen har over tid vært preget av synkende inntekter, aktørfravall, nedbemanning og utfordrende økonomi. De siste årene har lokalradiobransjen i snitt hatt en omsetning på 198 millioner kroner og et samlet negativt driftsresultat. Antall fulltidsansatte lokalradiomedarbeidere er redusert fra 313 til 146 i perioden 2011-2019, en nedgang på 46 %. I samme periode er frivillige årsverk redusert med 55 %, fra 2810 til 1546. Etter et oppsving i forbindelse med den nasjonale FM-slukkingen hadde lokalradiobransjen i 2020 sine svakeste lyttertall siden målingene startet tidlig på 1990-tallet. På oppdrag fra Kulturdepartementet presenterte Norsk Lokalradioforbund i august 2021 en framskrivning for lokalradioøkonomien for perioden 2021 til 2026. Prognosene tegner et dystert fremtidsscenario, med betydelig fall i både lyttertall og bransjens viktigste inntektskilder.

Uten brukerinntekter og offentlig støtte er lokalradiobransjen sårbar for økonomiske konjunkturer og økt konkurranse. Dette viste seg tydelig i starten av koronapandemien. Da reklameinntektene forsvant, fikk den kommersielle delen av bransjen umiddelbart store økonomiske problemer sammenlignet med avisene, mens tradisjonelle bingoradioer klarte seg noe bedre.

For at lokalradiobransjen skal overleve i en stadig tøffere konkurransesituasjon, der man både skal videreutvikle sine egne redaksjonelle produkt og møte nye utfordringer som følger av den pågående digitaliseringen – herunder bygge ny digital distribusjon og finne nye økonomiske modeller for en digital fremtid, er det viktig at lokalradioene ikke får rammer som er begrensende for eksisterende aktører.

For å favne alle lokalradioer som i dag avvikler radiobingo mener NLR at omsetningsgrensen må økes fra fem til syv millioner kroner. Subsidiært at grensen settes på fem millioner, men at tilsynsmyndigheten kan dispensere for en omsetning opp til 7 millioner kroner pr. år, under forutsetning at søknaden dokumenterer et behov i henhold til formålet.

§ 72 - KRAV TIL BONGENE I BINGO I LOKALRADIO OG LOKALFJERNSYN

NLR støtter departementets forslag til bestemmelse.

§ 73 - SALGET AV BONGER I BINGO I LOKALRADIO OG LOKALFJERNSYN

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no

NLR støtter departementets forslag til bestemmelse.

§ 74 - KRAV TIL GJENNOMFØRINGEN AV BINGO I LOKALRADIO OG LOKALFJERNSYN

Departementets forslag til § 74, andre ledd, første og andre punktum:

Den enkelte lokalradio- eller lokalfjernsynsstasjon kan formidle bingospillet til spillere på internett. Slikt spill skal foregå registrert etter § 4, og spillerne skal tilbys en mulighet til å stenge seg ute etter reglene i § 9.

NLRs innsigelser og merknader til forslaget:

NLR vil anføre at det verken i høringsnotatet eller forslaget til forskrift er definert et tydelig unntak fra registreringsplikten for salg av fysiske bingohefter eller hefter som kjøpes på nett og som blir skrevet ut i papir som vanlig papirblokk. I høringsnotatet er det skissert at Norsk Tippings fysiske Flaxlodd, og elektroniske bingospill som tilbys i eller i tilknytning til et bingolokale ikke må foregå registrert i samsvar med forskriftens § 4. I forskriftens § 74, andre ledd heter det at bingospill som blir formidlet til spillere på internett, må foregå registrert i samsvar med forskriftens § 4. De aller fleste bingotilbydere på radio formidler sine trekninger som lyd over internett. Derfor mener vi denne formuleringen er uheldig og kan mistolkes.

NLR forutsetter derfor at registreringsplikten kun gjelder for den type radiobingo som foregår online med spill på digitale bingoblokker, der tallene blir krysset av automatisk eller der spilleren selv må krysse av for de tall som blir trukket.

NLR foreslår derfor at forskriftens § 74, presiseres bedre slik:

Elektronisk spill med digitale bingoblokker skal foregå registrert etter § 4, og spillerne skal tilbys en mulighet til å stenge seg ute etter reglene i § 9.

§ 75 - PREMIER I BINGO I LOKALRADIO OG LOKALFJERNSYN

NLR støtter departementets forslag til bestemmelse.

For Norsk Lokalradioforbund,

Aslak Sommerfelt Skretting,
Styreleder

Pål Lomeland,
Daglig leder

Norsk Lokalradioforbund

NO 961 128 641

MEDLEM AV NORSK PRESSEFORBUND

Tollbodgaten 2
4611 Kristiansand

+ 47 22 40 27 20
+ 47 97 18 68 49

www.lokalradio.no
post@lokalradio.no